

Poznámky k rozšíření některých vzácnějších druhů na Osoblažsku III

Notes on the distribution of some interesting species in the Osoblažsko region III

ZUZANA LUKEŠOVÁ¹ & ZBYNĚK LUKEŠ²

1) Dívčí Hrad 20, CZ-793 99 Osoblaha; e-mail: mruzikova@seznam.cz

2) Metylovice 367, CZ-739 49 Metylovice; e-mail: zbynous@zbynous.net

Abstract: This paper reports on the localities of several regionally rare vascular plant species (*Artemisia absinthium*, *Gagea minima*, *G. pratensis*, *Geranium molle* subsp. *molle*, *Hypericum humifusum*, *Jasione montana*, *Limosella aquatica*, *Scabiosa ochroleuca*, *Vicia lathyroides*) in the Osoblažsko region. All were discovered at new sites in 2024. Some of these species, such as *Gagea* spp. and *Vicia lathyroides*, are likely underreported. *Artemisia absinthium* and *Scabiosa ochroleuca* were once common in this area, but are now considered very rare.

Keywords: Czech Republic, floristic records, Moravian-Silesian Region, Silesia, vascular plants

Taxonomické pojetí a nomenklatura: Kaplan et al. (2019)

Úvod

Osoblažsko, stejně jako jiné okrajové kouty republiky mimo dosah center s hlavním výskytem botaniků, stále vykazuje známky nižší probádanosti, o čemž svědčí i řada zajímavých nálezů z nedávné doby (přehled recentně publikovaných nálezů viz Lukešová 2024). Věříme ale, že se nám postupně daří zaplňovat bílá místa na mapách poznání tohoto regionu, i když i vzhledem k rozsáhlosti studovaného území a našim omezeným časovým možnostem to jde pomalu. Přestože se jedná o poměrně intenzivně využívanou krajinu, daří se tu stále nacházet i druhy pozorované naposled před půl stoletím i déle – např. v roce 2024 znovuobjevený pryskyřník rolní (*Ranunculus arvensis*) nebo myší ocásek nejmenší (*Myosurus minimus*; obojí Lukešová & Lukeš in prep.), – což však nezřídka zřejmě souvisí i s nižším zájmem botaniků v mezidobí oněch nálezů.

V pořadí již třetí příspěvek k rozšíření regionálně vzácnějších a často také přehlížených taxonů rostoucích na Osoblažsku (cf. Mruzíková 2020a, Mruzíková & Lukeš 2021) přináší informace o výskytu dvou jarních geofytů – křivatce nejmenšího (*Gagea minima*) a k. lučního (*G. pratensis*), dále pelyňku pravého (*Artemisia absinthium*), kakostu měkkého pravého (*Geranium molle* subsp. *molle*), třezalky rozprostřené (*Hypericum humifusum*), pavince horského (*Jasione montana*), blatěnky vodní (*Limosella aquatica*), hlaváče žlutavého (*Scabiosa ochroleuca*) a vikve hrachorovité (*Vicia lathyroides*). Často se jedná o taxony s velmi málo známým recentním a někdy i historickým rozšířením. V roce 2024 u nich byly objeveny nové lokality. Stejně jako v předchozích dílech seri-

álu i zde uvádíme nám známé rozšíření taxonů v oblasti, pokud tak nebylo učiněno již dříve (např. Mruzíková 2020a).

Metodika

Vymezení území Osoblažska odpovídá předchozím textům autorky (cf. Mruzíková 2014a, Mruzíková & Hlisnikovský 2014). Příspěvek přináší údaje z náhodných pozorování během roku 2024, doplněné o starší vlastní nálezy. V přehledu lokalit jsou uvedena pro ilustraci jen některá (často první a poslední) vlastní pozorování, a to jak nové nálezy, tak i ověření starších údajů jiných autorů. V komentářích je doplněno nám známé rozšíření taxonů v oblasti v historickém kontextu. K ověřování jejich výskytu bylo využito on-line přístupných databází Pladias (Wild et al. 2019) a Nálezová databáze ochrany přírody (AOPK ČR 2024).

Všechny níže prezentované lokality náleží k fytochorionu 74a Vidnavsko-osoblažská pahorkatina (sensu Skalický 1988) a jsou seřazeny podle čísel kvadrantů středoevropské mapovací sítě (Slavík 1971). Zeměpisné souřadnice jsou uváděny v souřadnicovém systému WGS-84. U ohrožených druhů je uvedena IUCN kategorie/národní kategorie ohrožení dle Červeného seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich 2017) a také kategorie ohrožení podle Červeného seznamu cévnatých rostlin Moravskoslezského kraje (Sedláčková & Plášek 2005). Není-li uvedeno jinak, sběry jsou uloženy v soukromém herbáři autorky, označovaném jako "Herbárium Zuzana Mruzíková".

Výsledky a poznámky k jednotlivým druhům

Artemisia absinthium

– / – , –

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771b, Dívčí Hrad (distr. Bruntál): stráně u domu č. p. 30:

a) okraj remízu (kóta 331 m) pod oborou Helena nad obcí, asi 1,43 km S od zámku Dívčí Hrad, 50°15'30,7" N, 17°38'08,7"E, 330 m n. m., ojediněle (9. 3. 2024 foto Z. & Š. Lukešová, Zb. & R. Lukeš, 2. 6. 2024 leg. Z. Lukešová).

b) nad silnicí ke školce (č. p. 29), asi 1,2 km S od zámku Dívčí Hrad, 50°15'23,1"N, 17°38'05,7"E, 310 m n. m., ojediněle (1. 9. 2024 foto Z. & Š. Lukešová, Zb. & R. Lukeš).

c) ojediněle mezi remízou na louce a v obou remízích na jejím okraji (remíz na východním okraji – 50°15'27,1"N, 17°38'08,4"E, remíz na západním okraji – 50°15'26,9"N, 17°38'06,8"E), ca 318–325 m n. m., na méně zapojeném remízu desítky trsů rostlin, na východním spíše jednotlivě pod keři (29. 9. 2024 foto Zb. & R. Lukeš, Z. & Š. Lukešová).

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Dolní Povelice (distr. Bruntál): ruderalní ploška u toku Osoblahy v sousedství rybníčku, asi 1,12 km Z od křižovatky (do Horních Povelic, Bohušova a Koberna) v osadě, 50°14'02,5"N, 17°40'01,4"E, 257 m n. m. (10. 3. 2024 not. Zb. Lukeš & Z. Lukešová).

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Liptaň (distr. Bruntál): pastvina na severním okraji intravilánu (2007 not. Z. Mruzíková, Mruzíková 2008).

Ačkoliv pelyňku pravému nenáleží místo v žádném z červených seznamů, na Osoblažsku je jeho recentních pozorování jako šafránu, a to i navzdory tomu, že Veselý (1954) uvádí, že v severní části území je tento druh na rumišťích hojný. Nebyl zaznamenán ani při floristických kurzech (Hradílek et al. 1999, Mruzíková & Hlisnikovský 2014) a ani v databázích (cf. AOPK ČR 2024, Pladias 2024) nejsou žádné další údaje.

Obr. 1. Plně rozkvetlé rostliny pelyňku pravého (2. 9. 2024). – Foto Zb. Lukeš

První vlastní pozorování z roku 2007 (Mruzíková 2008) se nepodařilo později ověřit i vzhledem k absenci souřadnic nálezu. Zde uvedená lokalita u toku Osoblahy v roce 2024 pravděpodobně zanikla při zářijové povodni. Prozatím tak druh patrně přetrvává jen u Dívčího Hradu (obr. 1), přičemž není vyloučeno, že jinde uniká pozornosti. Jak je patrné z přehledu mikrolokalit, přestože jsme se v místě během roku pohybovali opakovaně, nalézali jsme je postupně, a nebýt opakovaných návštěv, největší část populace by nám zůstala utajena.

Gagea minima

NT/ C3, C2

- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Dívčí Hrad (distr. Bruntál): u zámku Dívčí Hrad na více místech – především na okrajích louky, jejíž střed je asi 120 m JV od zámku, 50°14'42,3"N, 17°38'11,6"E, asi 305–308 m n. m. (27. 3. 2014 foto Z. Mruzíková, 17. 4. 2021 foto Z. Mruzíková & Zb. Lukeš, 9. 4. 2022 foto Z. Mruzíková & Zb. Lukeš).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Bohušov (distr. Bruntál): zřícenina Fulštejna ve vrcholové části na více místech (2019 not. D. Hlisnikovský, Hlisnikovský 2021; 11. 4. 2020 foto Z. Mruzíková & Zb. Lukeš).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Dolní Povelice (distr. Bruntál): pastvina nad tokem Osoblahy v sousedství intravilánu osady, 0,63 km Z od křižovatky (do Horních Povelic, Bohušova a Koberna) v osadě, 50°14'00,6"N, 17°40'26,1"E, 281 m n. m. (30. 3. 2024 not. Zb. Lukeš & Z. Lukešová).

Obr. 2. Křivatec nejmenší z pastviny u Dolních Povelic (1. 4. 2024). – Obr. 3. Křivatec luční (30. 3. 2024). – Foto Zb. Lukeš (2), Z. Lukešová (3)

Na Osoblažsku je křivatec nejmenší (obr. 2) dosud patrně přehlížený. Zaznamenan byl už Wernerem (Duda 1949) u Fulštejna, kde ho před námi ověřoval D. Hlisnikovský v roce 2019 (Hlisnikovský 2021) a kde roste spolu s dalšími druhy křivatců, včetně níže uvedeného křivatce lučního. V roce 1962 byl druh sbírán u Slezských Pavlovic (E. Opravil, OP), kde ho v roce 2019 rovněž ověřil D. Hlisnikovský (Pladias 2024). V mezidobí let 1962–2019 záznamy chybí (cf. Pladias 2024). Recentně byl opakovaně pozorován ještě na několika místech u zámku Dívčí Hrad. Vzhledem ke skutečnosti, že na lokalitách se vyskytuje více druhů křivatců a převážná část populací bývá sterilní, nezaznamenávali jsme pro jednotlivé druhy početnosti jejich populací.

Gagea pratensis

– / –, –

- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Dívčí Hrad (distr. Bruntál): u zámku Dívčí Hrad spolu s *Gagea minima* na více místech – především na okrajích louky, jejíž střed je asi 120 m JV od zámku, 50°14'42,3"N, 17°38'11,6"E, asi 305–308 m n. m. (2007 not. Z. Mruzíková, 30. 3. 2024 foto Zb. Lukeš & Z. Lukešová).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Bohušov (distr. Bruntál): zřícenina Fulštejna ve vrcholové části na více místech (2019 not. D. Hlisnikovský, Hlisnikovský 2021; 11. 4. 2020 foto Z. Mruzíková & Zb. Lukeš).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Dolní Povelice (distr. Bruntál): pastvina nad tokem Osoblahy v sousedství intravilánu osady, 0,63 km Z od křižovatky (do Horních Povelic, Bohušova a Koberna) v osadě, 50°14'00,6"N, 17°40'26,1"E, 281 m n. m. (30. 3. 2024 foto Zb. Lukeš & Z. Lukešová).

Obr. 4. Kakost měkký pravý z louky u Liptaně: a) rostlina (3. 6. 2024), b) detail semen (4. 6. 2024) – Foto Zb. Lukeš

Křivatec luční (obr. 3) je, stejně jako předešlý druh (a řada dalších jarních geofytů), na Osoblažsku patrně přehlížený. Chybí i historické údaje o jeho výskytu (cf. Kaplan et al. 2017, AOPK 2024, Pladias 2024). Částečně mohl být i zaměňován za jiné druhy křivatců. Pozorování druhu u Horních Povelic z roku 2014 (Z. Lukešová, nepubl.) vyžaduje ověření výskytu i správnosti determinace.

Geranium molle* subsp. *molle

NT/C2, A1

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Liptaň (distr. Bruntál): jihovýchodně orientovaný lem remízku severovýchodně myslivny č. p. 255, 940 m VJV od Strážného vrchu (487 m), 50°13'10,2"N, 17°35'45,9"E, 394 m n. m., desítky kvetoucích rostlin (4. 5. 2024 foto Zb. Lukeš & Š. Lukešová, 2. 6. 2024 leg. Zb. & R. Lukeš, Z. & Š. Lukešová, det. Zb. Lukeš).

Kakost měkký pravý (obr. 4) patří k velmi vzácným taxonům, které se v poslední době šíří v intravilánech obcí a podél sešlapávaných polních cest (cf. AOPK ČR 2024). Námi byl kakost měkký pozorován rovněž u železniční trati z Třemešné do Jindřichova – při přejezdu u Třemešné (6. 7. 2019 foto Zb. Lukeš & Z. Mruzíková), tedy na vnější hranici Osoblažska. Oproti tomu rostliny nalezené u Liptaně v roce 2024 rostly v sušším lemu v horním okraji louky. Druh může být v území přehlížený i pro možnou záměnu s běžnějším kakostem maličkým (*Geranium pusillum*).

Hypericum humifusum

NT / C3, C3

- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Amalín (distr. Bruntál): lesní cesta 0,5 km ZJZ od železniční zastávky Amalín, 50°12'55,5"N, 17°39'24,0"E, 303 m n. m., desítky kvetoucích rostlin (2. 6. 2024 foto Zb. Lukeš).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Dívčí Hrad (distr. Bruntál): louka jihovýchodně obce (nad bažantnicí), asi 1,25 km VJV od zámku v obci, 50°14'25,6"N, 17°39'02,8"E ± 100 m, 287 m n. m., do desítky kvetoucích rostlin na obnažených ploškách (16. 9. 2023 foto Z. Lukešová).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Amalín (distr. Bruntál): pole/úhor SZ rybníka u osady, asi 715 m SV od železniční stanice Amalín, 50°13'13,3"N, 17°40'16,4"E, 281 m n. m., ojediněle (2. 6. 2024 leg. Z. Lukešová).

Třezalka rozprostřená byla v minulosti na Osoblažsku pozorována především na obnažených ploškách luk, eventuálně pastvin, a ojediněle i na okrajích polí (Mruzíková 2014b, 2020b).

Jasione montana

– / –, C4

- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Bučávka (distr. Bruntál): remízky v pastvině mezi osadou a Novým Lešem, J až JV od kóty 389 m, 50°12'08,7"N, 17°38'01,2"E ± 100 m, ca 370–375 m n. m., 11 rostlin u dvou pahorků (10. 7. 2012 not. Z. Mruzíková & P. Koutecký).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Liptaň (distr. Bruntál): remíz/oblík mezi Liptaní a Dívčím Hradem, 0,9 km SSV od železniční zastávky v obci, 50°13'50,2"N, 17°36'55,3"E, 353 m n. m. (1989 not. L. Hrouda et al., Hradílek et al. 1999; 19. 7. 2007 not. Z. Mruzíková & P. Koutecký).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Bohušov (distr. Bruntál): pískovna mezi obcí a Ostrou Horou, 0,34 km JJV od železniční stanice v obci, střed pískovny 50°14'14,5"N, 17°42'58,4"E, na více místech, asi 240–252 m n. m. (Pečinka & Dočkalová 2004; 10. 7. 2012 foto Z. Mruzíková & P. Koutecký; 1. 9. 2024 foto Z. Lukešová).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Dolní Povelice (distr. Bruntál): severní okraj pastviny pod lesem, 0,68 km ZJZ od křižovatky (do Horních Povelic, Bohušova a Koberna) v osadě, v okolí bodu 50°13'55,8"N, 17°40'24,7"E, 289 m n. m., 3 kvetoucí rostliny (10. 3. 2024 foto Z. Lukešová & Zb. Lukeš, 2. 6. 2024 foto Zb. Lukeš).
- 74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5871b, Piskořov (distr. Bruntál): suchá stráňka asi 250 m VJV od kaple v osadě, 50°10'29,1"N, 17°37'42,4"E ± 200 m, 401 m n. m. (24. 7. 2012 not. Z. Mruzíková & D. Hlisnikovský).

Pavinec horský patří k vzácnějším druhům na Osoblažsku, většinou nedosahuje velkých početností. Vicherek (1962) ho v minulosti pozoroval na okraji acidofilní doubravy u Třemešné, na výslunných stráních u Vysoké a severně osady Liptaň. Další pozorování na těchto lokalitách nejsou známa (cf. AOPK ČR 2024, Pladias 2024). Na Osoblažsku byl tento druh zaznamenán také při floristickém kurzu v roce 1989 (Hradílek et al. 1999) – kromě na výše uvedené lokalitě u Liptaně rostl ještě v Dívčím Hradě, patrně na skalních výchozech nad řekou, kde se ho autorce nepodařilo ověřit a nejsou odtud známa ani jiná další pozorování.

Obr. 5. Blatěnka vodní od Rudoltického rybníka (30. 9. 2024). – Obr. 6. Vikev hrachorovitá z pastviny u Dolních Povelic (30. 3. 2024). – Foto Zb. Lukeš (5), Z. Lukešová (6)

V letošním roce se podařilo najít novou lokalitu u Povelic a znovu potvrdit výskyt pavince horského v botaniky oblíbené zarůstající písčově mezi Bohušovem a Ostrou Horou. Tam rostl hned na několika místech, z nichž na některých dříve nebyl autorkou pozorován.

Limosella aquatica

– / C4a, C2

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Bohušov (distr. Bruntál): malá písčovina na Z okraji obce, 0,68 km ZSZ od železniční stanice v obci, 50°14'29,2"N, 17°42'20,2"E, 250 m n. m. (31. 8. 2024 foto Z. & Š. Lukešová, Zb. & R. Lukeš).

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Slezské Rudoltice (distr. Bruntál): Rudoltický rybník, asi 1,57 km Z od zámku v obci, 50°12'23,6"N, 17°40'02,9"E, 291 m n. m., 3 skupinky ca 20 cm od sebe (28. 9. 2024 foto Z. Lukešová & Zb. Lukeš).

Blatěnka vodní (obr. 5) byla na Osoblažsku zaznamenána prvně patrně až s aktualizací mapování biotopů, kdy ji u Rudoltického rybníka pozorovala Z. Dočkalová (in NDOP 2024) na opačné straně rybníka než jsme ji našli my. Další nález pochází z floristického minikurzu (Mruzíková & Hlisnikovský 2014), během nějž byla blatěnka sbírána u Slezských Pavlovic (7. 6. 2013 leg. D. Hlisnikovský, FMM) u nově budovaných rybníků naproti Pavlovického rybníka I. Ačkoliv jsme se ji zde pokoušeli opakovaně najít, nezadařilo se. Nově byla objevena v malé zarůstající písčově na okraji Bohušova. Ač lokalita utrpěla navážkami odpadu (mimo jiné je zde deponována stavební suť),

disponuje také několika tůnkami, kde už v minulosti byla pozorována řada zajímavých taxonů (z rostlin *Schoenoplectus lacustris*, z živočichů rosníčka *Hyla arborea*). V době naší návštěvy zažloutlé rostliny dožívaly na okraji jedné z navážek.

Scabiosa ochroleuca

– / –, –

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5771d, Liptaň (distr. Bruntál): louka na okraji obce nad autobusovou zastávkou (Liptaň, na kopci), 0,41 km ZJZ od kostela Nanebevzetí Panny Marie v obci, 50°13'12,5"N, 17°35'44,9"E, 398 m n. m., desítky kvetoucích rostlin (2. 6. 2024 foto Z. & Š. Lukešová, Zb. & R. Lukeš).

Hlaváč žlutavý byl v minulosti na Osoblažsku poměrně hojným druhem (cf. Pladias 2024) – jen Vicherek (1960) ho uvádí asi na třech desítkách lokalit z celého území. Na řadě míst pravděpodobně vymizel (Mruzíková 2020a). Po objevu v letošním roce je tento druh recentně dohledatelný na dvou lokalitách, které obě leží v katastru Liptaně.

Vicia lathyroides

NT/C3, A1

74a. Vidnavsko-osoblažská pahorkatina, 5772c, Dolní Povelice (distr. Bruntál): pastvina nad tokem Osoblahy v sousedství osady, 0,97 km ZJZ od křižovatky (do Horních Povelic, Bohušova a Koberna) v osadě, 50°14'00,6"N, 17°40'26,1"E – 50°13'51,2"N, 17°40'10,9"E, 281–292 m n. m., roztroušeně desítky až stovky rostlin (30. 3. 2024 foto Z. Lukešová & Zb. Lukeš).

Vikev hrachorovitou (obr. 6) jsme prvně na Osoblažsku pozorovali v dubnu 2020 na několika lokalitách v okolí Liptaně. Do té doby nebyla z Vidnavsko-osoblažské pahorkatiny uváděna (Lukeš & Mruzíková 2021). Nově byla nalezena na pastvině (se skotem) u Dolních Povelic, kde rostla hojně spolu s rozrazillem trojklaným (*Veronica triphyllos*). Patrně se jedná o přehlížený druh.

Shrnutí

Během roku 2024 se nám podařilo rozšířit seznam lokalit několika vzácných či/a opomíjených druhů rostoucích na Osoblažsku (nejvýznamnější nálezy jsou připravovány do seriálu *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae* ve Zprávách České botanické společnosti). Vzhledem k jejich nízkému recentnímu zastoupení tak nezřídka došlo k mnohonásobnému nárůstu počtu lokalit. Přestože některé druhy jsou velice nápadné (pelyněk pravý, hlaváč žlutavý), mohou i ony unikat pozornosti např. vzhledem k probíhajícímu managementu apod. Nejinak je tomu s méně nápadnými jarními geofyty či drobnějšími rostlinami dalších prezentovaných taxonů. Určitě je tak velký potenciál k dalším zajímavým nálezům.

Použité zdroje

AOPK ČR (2024): Nálezová databáze ochrany přírody. [online]. – URL: <https://portal23.nature.cz/> (navštíveno 30. 9. 2024).

Duda J. (1949): Příspěvek ke květeně Slezska. – Přírodovědecký sborník Ostravského kraje 10: 27–51.
Grulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – Příroda 35: 75–132.

- Hlisnikovský D. (2021): *Gagea villosa*. – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIX, Zprávy České botanické společnosti* 56: 90.
- Hradílek Z., Sedláčková M., Skalický V. & Trávníček B. (1999): Materiály ke květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území. *Floristický kurz ČSBS v Bruntále* (1989). – *Sagittaria*, Olomouc.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. [eds] (2019): *Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2.* – Academia, Praha.
- Kaplan Z., Danihelka J., Šumberová K., Chrtek J. Jr., Rotreklová O., Ekrt L., Štěpánková J., Taraška V., Trávníček B., Prančl J., Ducháček M., Hroneš M., Kobrlová L., Horák D. & Wild J. (2017): *Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 5.* – *Preslia* 89: 333–439.
- Lukeš Z. & Mruzíková Z. (2021): *Vicia lathyroides*. – In: Lustyk P. & Doležal J. [eds], *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIX, Zprávy České botanické společnosti* 56: 167.
- Lukešová Z. (2024): *Botanická bibliografie Osoblažska*. – URL: <http://www.botanicka-z-osoblazska.cz/bibliografie.html/> (navštíveno 30. 9. 2024).
- Mruzíková Z. (2008): *Floristicko-fytogeografická studie Osoblažska*. – Ms. – Bakalářská práce. [Depon. in: Jihočeská Univerzita, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, České Budějovice].
- Mruzíková Z. (2014a): Poznámky k rozšíření orchidejí na Osoblažsku. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 3: 39–46.
- Mruzíková Z. (2014b): *Hypericum humifusum* L. – In: Dančák M., Kocián P. & Hlisnikovský D. [eds], *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska VIII.* – *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 63: 269.
- Mruzíková Z. (2020a): Poznámky k rozšíření některých vzácnějších druhů na Osoblažsku aneb běžné druhy ne tak běžnými. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 9: 73–76.
- Mruzíková Z. (2020b): *Hypericum humifusum*. – In: Dančák M. & Kocián P. [eds], *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XIII.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 69: 35.
- Mruzíková Z. & Hlisnikovský D. [eds] (2014): Výsledky floristického minikurzu Moravskoslezské pobočky ČBS po Osoblažsku (7. – 9. června 2013). – *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 3, Příloha 1: 1–48.
- Mruzíková Z. & Lukeš Z. (2021): Poznámky k rozšíření některých vzácnějších druhů na Osoblažsku II. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 10: 43–52.
- Pečinka A. & Dočkalová Z. (2004): Příspěvek ke květeně pískoven Slezské pahorkatiny. – *Časopis Slezského zemského muzea, série A, Vědy přírodní* 53: 75–86.
- Pladias (2024): *Pladias – databáze české flóry a vegetace*. – URL: <https://www.pladias.cz/> (navštíveno 30. 9. 2024).
- Sedláčková M. & Plášek V. [eds] (2005): Červený seznam cévnatých rostlin Moravskoslezského kraje (2005). – *Časopis Slezského zemského muzea, série A, Vědy přírodní* 54: 97–120.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], *Květena České socialistické republiky* 1: 103–121, Academia, Praha.
- Slavík B. (1971): Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. – *Zprávy Československé botanické společnosti* 6: 55–62.
- Veselý J. (1954): Příspěvek ke květeně Osoblažska. – *Přírodovědecký sborník Ostravského kraje*, 15: 66–75.
- Vicherek J. (1960): Poznámky ke květeně Slezska II. – *Přírodovědný časopis slezský* 23: 443–446.
- Vicherek J. (1962): Poznámky ke květeně Slezska. – *Přírodovědný časopis slezský* 18: 273–285.
- Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekrt L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. & Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – *Preslia* 91: 1–24.